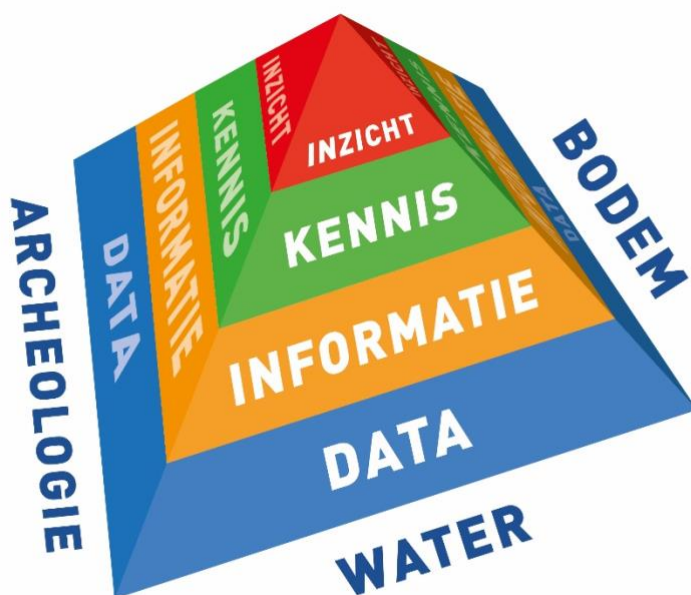

CCvD Datastandaarden

Jaarplan 2022

- Definitief -

Dit jaarplan 2022 is vastgesteld door het CCvD Datastandaarden op 26 november 2021 en bekrachtigd door het bestuur van SIKB, het Directeurenoverleg van het IHW en de directeur van Stichting RIONED op respectievelijk 4 februari 2022, 1 december en 16 december 2021

Inhoudsopgave

1. Missie	3
2. Trends en ontwikkelingen	5
3. Terugblik 2021	6
3.1 Algemeen	6
3.2 SIKB0101 - Bodem.....	6
3.3 Aquo - Water.....	7
3.4 SIKB0102 - Archeologie	7
3.5 GWSW - Stedelijk water / Riolering	8
4. Vooruitblik en activiteiten 2022	10
4.1 Algemeen	10
4.2 SIKB0101 - Bodem.....	10
4.3 Aquo - Water.....	11
4.4 SIKB0102 - Archeologie	12
4.5 GWSW - Stedelijk water / Riolering	12
Bijlage 1 Samenstelling CCvD Datastandaarden.....	13
Bijlage 2 Afkortingen en begrippen	14

1. Missie

SIKB, IHW en Stichting RIONED ontwikkelen en beheren datastandaarden voor de digitale uitwisseling van data in de domeinen Bodem, Water, Archeologie en Stedelijk Water. Bovendien zetten de drie organisaties zich in voor het bevorderen en ondersteunen van het gebruik van deze standaarden.

Het doel van deze datastandaarden is een foutloze digitale uitwisseling van gegevens binnen de gehele informatieketen (inwinning – verwerking – analyse/interpretatie – publicatie/gebruik, o.a. via 'Open Data'). De datastandaarden worden zowel gebruikt door marktpartijen als overheden.

Reikwijdte

Onder besluitvorming van het CCvD Datastandaarden vallen de volgende standaarden:

- SIKB0101 (bodem)
- Aquo (water)
- SIKB0102 (archeologie)
- GegevensWoordenboek Stedelijk Water/GWSW (riolering)

Als onderdeel van de standaarden SIKB0101 en Aquo valt tevens het Informatiemodel (IM)Metingen onder de besluitvorming van het CCvD Datastandaarden.

Ontwikkelen en beheren conform (inter-)nationale standaarden

Uitgangspunt is dat de standaarden die onder het beheer van het CCvD Datastandaarden vallen aansluiten op de NEN3610 (nationale standaard voor geo-informatie) en worden aangemeld en gepubliceerd op de pas-toe-of-leg-uit lijst van Open Standaarden van Forum Standaardisatie. Tevens is uitgangspunt dat het beheer op de standaard door het Overheidsbreed Beleidsoverleg Digitale Overheid is gekwalificeerd als 'Uitstekend Beheer'.

Bevorderen van het gebruik

Het bevorderen van het gebruik van de standaarden omvat:

- Bekend stellen (publiceren via de websites van SIKB, IHW en Stichting RIONED, gerichte informatie aan direct betrokkenen)
- Technische en functionele ondersteuning (via helpdesks, gebruikersbijeenkomsten)
- Uitdragen en promoten van nut en noodzaak (via publicaties, informatiebijeenkomsten, presentaties)
- Ontwikkelen en beschikbaar stellen van ondersteunende tooling (testbestanden, validatie-instrumenten, presentatie-instrumenten, e.d.)

CCvD Datastandaarden: gremium voor afstemming over sectoren heen

Het Centraal College van Deskundigen (CCvD) Datastandaarden is een gezamenlijk initiatief van SIKB en IHW, waarbij Stichting RIONED in 2017 is aangesloten. De taakstelling en werkwijze van het CCvD-Datastandaarden zijn vastgelegd in een samenwerkingsnotitie en reglement, die in juni 2017 door de besturen van SIKB en Stichting RIONED en het managementteam van IHW zijn vastgesteld.

Het CCvD Datastandaarden is samengesteld uit vertegenwoordigers van overheden, marktpartijen en kennisinstituten. Deelnemers aan het college vertegenwoordigen een bepaalde doelgroep. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen 'datagebruikers', 'ontwikkelaars' en 'adviseurs/derden'. Zie voor de samenstelling bijlage 1.

Het secretariaat van het CCvD-Datastandaarden wordt gefaciliteerd door SIKB. De vergaderlocatie wordt gefaciliteerd door IHW (Amersfoort).

Voor meer informatie over de context en de werkwijze van het CCvD Datastandaarden wordt verwezen naar de 'Samenwerkingsnotitie CCvD Datastandaarden SIKB-IHW-RIONED' en het 'Reglement CCvD Datastandaarden' die zijn te vinden op www.sikb.nl/ccvddatastandaarden. Hier vindt u tevens verslagen van het overleg en verdere informatie over het CCvD.

In het voorliggend Jaarplan 2022 wordt na een korte weergave van de werkzaamheden in 2021 een weergave gedaan van de geplande werkzaamheden voor 2022.

2. Trends en ontwikkelingen

SIKB, IHW en Stichting RIONED willen het werkveld faciliteren met actuele standaarden in de werkvelden Bodem, Water, Archeologie en Stedelijk Water. Dit betekent dat continu wordt geanticipeerd op ontwikkelingen in de omgeving die raken aan de uitwisseling van data. Op dit moment zijn de volgende trends aan de orde:

- Toenemende behoefte om **data over sectoren heen te delen**. Verbindende factor is hierin het aspect 'Ruimte'. Sectorale informatie wordt steeds vaker benaderd als informatie over een domein 'op enig moment, op een plek op aarde'. Een transformatie van administratieve informatie naar locatie gebonden informatie is gaande.
- De **Omgevingswet** vraagt om openbaar beschikbare informatie. De toekomstige informatiestructuur wordt momenteel vormgegeven in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Via Linked Data zijn het informatiemodel en datasets van stedelijk waterbeheerders via het GSWW beschikbaar en worden dit jaar de termen voor de waterbeheerders ontsloten vanuit de Aquo-standaard. Goed beheer van termen en modellen vraagt om afstemming over de sectoren heen waarbij het de uitdaging blijft om de herkenbaarheid voor de huidige gebruikers te bewaken.
- De **Wet Basisregistratie Ondergrond** (BRO) is eind 2015 door de Eerste en Tweede Kamer aangenomen en sinds 1 januari 2018 in werking. De komende jaren zal invulling worden gegeven aan de gegevenstypen die worden opgenomen in deze basisregistratie. Actueel is de motie die eind 2018 in de Tweede Kamer is aangenomen waarin is gevraagd om ook milieu-hygiënische informatie over de ondergrond in de BRO op te nemen. Momenteel wordt door SIKB, in samenwerking met Verdonk, Klooster en Associates (VKA) en Doorgrond Advies een vervolgonderzoek uitgevoerd naar de opname van bodemkwaliteitsgegevens in de BRO. Eventuele opname van bodemkwaliteitsgegevens is, indien hier definitief toe wordt besloten, voorzien vanaf 2022.
- De **Wet Digitale Overheid** (voorheen GDI) en PTOLU-lijst bieden mogelijkheden om het gebruik van onze standaarden beter te borgen en verder te stimuleren. Tevens verdient het de aanbeveling wettelijke ontwikkelingen altijd hand in hand te laten plaats vinden met deze bestaande standaarden.
- Doorontwikkeling in **Samenhang van de geo(basis)registraties** (DiS Geo) wat moet leiden tot een meer samenhangend ontwerp en informatiemodel voor de fysieke en virtuele objecten en op termijn van enkele jaren (richtjaar 2025) tot een samenhangende objectenregistratie.
- Zowel op internationaal niveau (INSPIRE) als nationaal niveau (Geonovum, BIM-loket), maar ook middels wetgeving (Wet Digitale Overheid en afgeleide architecturen zoals NORA) worden **afspraken** gemaakt die de sectorale standaarden raken.
- **Digitaal werken en gegevens uitwisselen/delen** wordt in de keten steeds meer dagelijkse praktijk. Naast technische afspraken worden afspraken gemaakt over de inhoud en kwaliteitsaspecten van specifieke datasets. Technisch gezien vindt continue ontwikkeling plaats op het gebied van standaardisatie en harmonisatie van het digitaal delen van data.
- **Internationalisering** zien we als een belangrijke stap om de toekomst van de standaarden te garanderen. Leveranciers bedienen een internationale markt en acceptatie van een standaard hangt ook af van de internationale acceptatie. Dit vraagt van datastandaarden ook steeds meer aansluiting bij ISO- en CEN-normen en ontwikkelingen bij o.m. OGC en W3C.

3. Terugblik 2021

3.1 Algemeen

Op de verschillende standaarden wordt regulier beheer en onderhoud gepleegd volgens een goed geolied proces. Er waren geen grote (X) wijzigingen ter besluitvorming. Besluitvorming had met name betrekking op kleinere uitbreidingen en aanpassingen naar aanleiding van gebruikerswensen. De focus ligt vooral op de toepassing en het gebruik van onze standaarden.

Het CCvD Datastandaarden is in 2021 drie keer bijeengewees (maart – juni - november). De optionele vergaderdatum in september is dit jaar vervallen. De opkomst was over het algemeen goed: 80-100%. De onderwerpen waren divers en informatief. De discussies vonden plaats in een constructieve sfeer. In de samenstelling van het CCvD hebben geen personele wijzigingen plaatsgehad. De afvaardiging namens softwareleveranciers voor stedelijk waterbeheer is nog niet ingevuld. Ook vanuit de Archeologie behoeft het CCvD nog altijd aanvulling.

De focus in de agenda lag op:

- Besluitvorming aangaande (wijzigingen op) de standaarden
- De standaarden in een bredere context (zowel ICT-matig als beleidsmatig)
 - DIS-Geo
 - Model Driven Design
 - NEN3610
 - Digital Twin

3.2 SIKB0101 - Bodem

Op 25 juni en 26 november 2020 zijn door het CCvD enkele kleine wijzigingen op de standaard vastgesteld (respectievelijk versie 14.5 en 14.6 van SIKB0101).

In 2021 is voortgang gemaakt met de implementatie van actuele versies van SIKB0101. Een inhaalslag op het uitfaseren van oude versies is nagenoeg afgerond. Alle systemen in gebruik bij adviesbureaus en overheden gebruiken minimaal versie 13 maar bijna allemaal versie 14. Enkele laboratoria blijven echter nog achter bij het ondersteunen van actuele versies.

SIKB voerde het secretariaat over het Platform Informatiebeheer (overleg met overheden, gezamenlijk georganiseerd met RWS-WVL/Bodem+). Binnen dit overleg vindt afstemming plaats met de wensen ten aanzien van gegevensbeheer bodem binnen de decentrale overheden (gemeenten en omgevingsdiensten).

In 2020 is een start gemaakt met de ontwikkeling van tooling waarmee grondwaterkwaliteitsgegevens (BRO-GAR) tevens via SIKB0101 kunnen worden aangeleverd. Deze is in 2021 beschikbaar gekomen.

De drinkwaterlaboratoria hebben in 2021 verdere stappen gezet bij de implementatie van SIKB0101 en Metingen. Inmiddels vindt een groot deel van de onderlinge uitwisseling digitaal plaats. In 2021 is ook de volledige mapping met de parameters voor de REWAB-rapportage afgerond. Deze mapping is tevens gepubliceerd binnen de nieuwe REWAB omgeving.

In verschillende overleggen is ondermeer aandacht besteed aan het lopende onderzoek naar de opname van bodemkwaliteitsgegevens in de BRO.

3.3 Aquo - Water

2021 is voor de Aquo-standaard een belangrijk jaar geweest. Met de introductie van de semantische Wiki omgeving hebben we ons doel van integreren van de losse Aquo onderdelen naar één samenhangend platform gerealiseerd.

Daarnaast hebben we met het beheerteam op de twee update momenten de wijzigingen in de nieuwe omgeving succesvol doorgevoerd. Per 31 december 2021 zullen we afscheid nemen van de oude separate systemen. De inhoud van deze systemen zijn na de 1ste update ronde van dit jaar niet meer up to date gehouden. E.e.a. conform de gemaakte afspraken en gecommuniceerd met de Aquo gebruikers.

Met de livegang van de Aquo Wiki omgeving heeft het Aquoteam veel aandacht besteed aan het begeleiden van haar gebruikers middels instructie sessies op zowel inhoud als technische ondersteuning om de inhoud van de standaard geautomatiseerd beschikbaar te krijgen voor interne toepassing.

Met de nieuwe WIKI omgeving is ook de koppeling met de DSO stelselcatalogus gerealiseerd. De Omgevingswet begrippen categorie vanuit de Aquo worden dagelijks uitgewisseld met de DSO. Elk betreffend begrip is hiervoor voorzien van een gebruiksvriendelijke toelichting.

Met de start, in 2020, van het in lijn brengen van de DAMO modellen met de Aquo IMWA modellen, hebben we in 2021 grote stappen gemaakt en zullen we hiermee door blijven gaan in 2022. Doel hiervan is de verschillen tussen de modellen naar nul terug te brengen.

Resultaat van deze eerste acties laat zien dat er meer informatie zichtbaar is in PDOK, dit is geen nieuwe informatie maar al beschikbare informatie die door de manier van uitwisselen voordien niet inzichtelijk was. Nu is dat opgelost.

Naast de inhoudelijke aanpassingen is het IMWA model nu ook conform de MIM richtlijnen opgezet. Hierdoor kunnen we de werkwijze Model Drive Design (MDD) welke is geïntroduceerd vanuit de Aquo doorontwikkeling visie gaan gebruiken richting verschillende projecten.

De Aquo-standaard werd in 2021 meer opgezocht voor ondersteuning richting projecten die bij de partners spelen. Eén van de mooie resultaten die we even willen noemen is dat het RWS programma "Beschikbaar Maken Waterdata" (BMW) expliciet heeft gekozen voor Aquo als standaard in de metadata beschrijvingen van haar meetnetwerk (Donar meetnet). Dit project zal dit in 2022/23 implementeren. Daarnaast is er van uit Informatiehuis Marien (IHM) contact gezocht om over de as van de Aquo standaard nauwer samen te werken.

De komende jaren zal de Aquo-standaard zijn doorontwikkeling doorzetten en conform de uitgangspunten van de "Doorontwikkelingsvisie" jaarlijks voorzien van ontwikkel accenten.

3.4 SIKB0102 - Archeologie

De inspanningen rondom de standaard SIKB0102 zijn ook in 2021 voornamelijk gericht geweest op de bevordering van de implementatie.

Adaptatie van digitale uitwisseling in de sector vraagt nog altijd de nodige aandacht maar wordt stap voor stap steeds meer gemeengoed. In 2021 zijn diverse overleggen geweest met de actoren in de keten om de digitale uitwisseling verder te verbeteren. De discussies

zijn met name inhoudelijk van aard en vooral gericht op de bredere context van het deponeren van vondsten. Technisch voldoet SIKB0102.

Het aantal partijen in de keten dat gebruik maakt van SIKB0102 neemt nog steeds toe. Het provinciale systeem voor het aanleveren van de gegevens over vondsten, Archeodepot, wordt inmiddels gebruikt door alle provincies (m.u.v. Noord-Holland). In 2022 wordt een pilot uitgevoerd met vier gemeenten waarbij wordt gekeken of ook gemeentelijke depots kunnen aansluiten. Met aanlevering van de data via Archeodepot is ook de aanlevering naar DANS geborgd waarmee de sector langzaam toegroeit naar 1 loket voor aanlevering. Een aantal beoogde ontwikkelingen rond ARCHIS is door personele een aanbestedingsproblemen enigszins gestagneerd.

Eind 2021 zijn enkele kleine wijzigingen in de domeintabellen van SIKB0102 doorgevoerd (versie 4.3).

3.5 GWSW - Stedelijk water / Riolering

In november 2021 is Gegevenswoordenboek Stedelijk Water versie 1.5.2 ter vaststelling voorgelegd aan het CCvD. Deze is na vaststelling door het CCvD begin juli 2020 gepubliceerd. Met deze versie werd een aantal wijzigingsvoorstellen in GWSW-Basis verwerkt, enkele foutjes in GWSW-Rib (voor reiniging en inspectie van leidingen, putten en kolken) hersteld en een uitbreiding en verbetering van GWSW-Geo (Presentatiemodel met stijlen en symbolen voor GIS-presentaties van rioleringsobjecten) toegevoegd. Oorspronkelijk zou ook GWSW-Kentallen deeluitmaken van deze update, maar door vertraging bij de praktijkbeproeving is dat uitgesteld tot voorjaar 2022.

In de eerste helft van 2021 is veel tijd en energie gestoken in de procedure tot erkenning van GWSW versie 1.5.1 als pas-toe-of-leg-uit standaard en de kwalificatie van de GWSW-beheerorganisatie van Stichting RIONED als "uitstekend beheer". Het was dan ook prachtig nieuws dat Forum Standaardisatie beide erkenningen dit voorjaar toekende.

In 2021 heeft de GWSW beheerorganisatie achter de schermen enkele grote veranderingen doorgevoerd. Het modelleerteam is versterkt met enkele gedreven modelleers en projectleiders, die in 2022 de plek gaan innemen van de architect/modelleur die afgelopen tien jaar een sleutelrol vervulde. Alle kernprocessen zijn zorgvuldig gedocumenteerd en alle tooling (code) is geborgd. Bovendien is definitief de stap gemaakt van Gellish als modelleertaal en topmodel en zal voortaan volledig in RDF gewerkt worden met bijbehorende (nieuwe) beheertools en NEN 2660-2 als topmodel.

Na de ontwikkelingen op het gebied van visuele inspectie in voorgaande jaren en is begin 2021 een vernieuwd RibX specificatiedocument gepubliceerd. De daarbij behorende vernieuwing van de RibX validator is in het najaar van 2021 afgerond, zodat gebruikers komende jaren start- en resultaatbestanden van inspectie en reinigingsprojecten kunnen toetsen.

Eind 2021 kwam ook een nieuwe generieke omzetting beschikbaar, van GWSW-bestanden (in RDF/Turtle) naar CityGML, de standaardtaal voor digital twins.

Stichting RIONED heeft daarnaast veel tijd en energie gestoken in de ondersteuning van adoptie en gebruik van de standaard, onder meer door communicatie, proefprojecten, op het opleiden van GWSW-adviseurs, en de ondersteuning bij en de toetsing van de implementatie van het GWSW in de softwareapplicaties.

Eind 2021 stonden op de GWSW-server inmiddels rioleringsdatasets van 150 gemeenten. Ook de waterschappen kunnen via voorzieningen van Het Waterschapshuis hun

rioleringsdata conform de GWSW-standaard naar de GWSW-server en PDOK publiceren.
Negen waterschappen maken daar inmiddels gebruik van.

4. Vooruitblik en activiteiten 2022

4.1 Algemeen

Alle relevante standaarden voor data-uitwisseling in de domeinen Bodem, Archeologie en (stedelijk) Water zijn sinds 2017 onder één dak. SIKB, IHW en Stichting RIONED willen waar mogelijk en zinvol gezamenlijk toewerken naar inhoudelijke afstemming van de standaarden. De samenwerking van SIKB, IHW en Stichting RIONED faciliteert de mogelijkheden om data over sectoren heen te delen, zoals velen dat graag willen.

Toekomstbestendigheid is voor een succesvolle implementatie van standaarden een belangrijk gegeven. Zowel in het beheer van de versie vandaag als in visie op de ontwikkelingen in overheidsbeleid en ICT.

Het Centraal College van Deskundigen heeft zich de afgelopen jaren bewezen als betrouwbare 'hoeder' van datastandaarden in de domeinen van Bodem, Archeologie en (stedelijk) Water. Zorgvuldig en transparant beheer zijn sleutelbegrippen. Ontwikkelingen als DSO en BRO vragen eveneens om goed beheer van standaarden. Het CCvD zal actief het gesprek blijven opzoeken om de positie van de standaarden onder haar beheer te borgen en waar mogelijk en gewenst haar ondersteuning aan te bieden bij de governance van andere standaarden.

De positionering van het CCvD Datastandaarden met aandacht voor de meerwaarde van harmonisatie en een transparante en onafhankelijke besluitvorming vraagt blijvende aandacht. Op onderdelen (met name vertegenwoordiging ontwikkelaars domeinen water en archeologie) zal het CCvD verder worden versterkt.

De implementatie van standaarden zal door het CCvD actief worden gemonitord en gecommuniceerd. SIKB, IHW en RIONED zijn in 2022 voornemens om het niveau van implementatie expliciet inzichtelijk te maken. De resultaten hiervan worden actief met het CCvD besproken. In samenwerking met het Forum Standaardisatie zal aandacht worden gevraagd voor het gebruik van open standaarden bij nieuwe ICT-ontwikkelingen van de overheid.

In 2022 zullen we specifiek inzoomen op landelijke standaardisaties die onze sectorale standaarden raken. Voor wat betreft de NEN3610 is een actualisatie voorzien. Waar nodig zullen we verbindingen leggen met andere beheerorganisaties.

Het beheerproces rond het door SIKB en IHW gezamenlijk ontwikkelde en geïmplementeerde model IM Metingen blijft onderwerp van afstemming. De beheerorganisaties SIKB, IHW en Stichting RIONED blijven ook in 2022 streven naar verdere harmonisatie van de wijze waarop de standaarden worden beheerd. Voor 2022 zijn vier vergaderingen gepland (maart – juni – september – november). De vergadering in september is optioneel, afhankelijk van de agenda. Conform de vastgestelde releaseplanning vindt zo nodig besluitvorming plaats over van middelgrote wijzigingen (Y) in juni en grote wijzigingen (X) in november.

4.2 SIKB0101 - Bodem

De focus blijft ook de komende jaren liggen op het faciliteren van een optimale data-uitwisseling binnen de keten van het bodembeheer. Waar noodzakelijk zullen verbeteringen in de standaard worden doorgevoerd.

De datum voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet is wederom naar achteren geschoven (nu beoogd 1 juli 2022) waardoor de eventuele aanpassingen op SIKB0101 ter voorbereiding hierop ook een langere doorlooptijd kennen. Het komend jaar zullen we bezien op welke onderdelen de standaard SIKB0101 nog verdere aanpassing behoeft om de informatievoorziening binnen de bodemketen ook na van kracht worden van de Omgevingswet volledig te ondersteunen. In 2020 is gestart met een kwaliteitsslag op de domeintabellen van de standaard. Dit traject wordt in de basis eind 2021 afgerond. In 2022 zal ook de nieuwe domeintabellenservice worden opgeleverd waarin allen domeintabellen die worden gebruikt binnen SIKB0101 en SIKB0102 in samenhang worden gepresenteerd.

De samenwerking met de BRO-organisatie zal in 2022 waar zinvol en nodig verder worden doorgezet. Met de BRO-organisatie wordt nauw overleg gevoerd over de mogelijke opname van gegevens over de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem in de BRO. Uitgangspunt hierbij is dat gebruikt wordt gemaakt van SIKB0101 volgens de PTOLU-principes. Waar nodig zullen aanpassingen in de standaard worden doorgevoerd.

Daarnaast zullen we aangehaakt blijven bij ontwikkelingen rond (Digitaal Stelsel) Omgevingswet, Stelseloverleg Geostandaarden (Geonovum), NEN3610, Observations & Measurements (OGC/ISO 19156), Data Soil Exchange (ISO 28258), etc. en waar nodig inbreng leveren en afstemmen.

SIKB gaat verder met het verankeren van digitaal werken in de protocollen die onderdeel vormen van (wettelijke) certificatieschema's zoals de BRL SIKB 1000 (partijkeuringen), 2000 (veldwerk milieuhygiënisch bodem- en waterbodemonderzoek) en 2100 (mechanisch boren). Specifieke aandacht zal er verder zijn voor de nieuwe NEN-EN-ISO 14688 /NEN 8991 op de gegevensuitwisseling van (geologische) boorbeschrijvingen. Daarnaast is de ontwikkeling van de NEN 6693 (de Nederlandse implementatie van NEN-EN-ISO 25177 die ook NEN 5104 (textuurbeschrijving) en NEN 5706 (verontreinigingskenmerken) integreert) van belang. Vanuit dataperspectief wordt gestuurd op harmonisatie door de sectoren heen.

Verder zal het komende jaar regulier onderhoud worden gepleegd op de standaard. Grote aanpassingen zijn niet voorzien. Blijvende aandacht zal er zijn voor het gebruik van actuele versies van SIKB0101 in de keten.

Een specifiek door gebruikers van SIKB0101 is het voorzien van SIKB0101/Metingen van een Engelse vertaling. Deze wens is met name geuit door bedrijven die internationaal opereren (laboratoria, adviesbureaus) of die voor het onderhoud aan hun applicaties gebruik maken van buitenlandse ontwikkelaars. We zullen in 2022 bekijken hoe we aan deze wens invulling kunnen geven.

4.3 Aquo - Water

Voor 2022 worden er grote wijzigingen op het model verwacht. Er loopt met RWS een project om besturingsadviezen uit IWP eenduidig uit te kunnen wisselen via Aquo. IHW betreft hier ook het Waterschapshuis bij zodat het een breed gedragen wijziging wordt.

Per 1 januari 2022 is IHW verantwoordelijk geworden voor het beheer en verder ontwikkeling van de Digitale Delta API familie. Deze ontwikkeling zal ondersteund worden door het Aquo beheerteam. In 2022 zal er vooral aandacht geschonken worden aan het solide opbouwen van de DD API community. Met de overname wordt niet alleen aandacht gegeven aan het beheer maar eveneens de doorontwikkeling van de DD API familie aan de hand van gebruikerswensen. Hier is in de overname qua budget rekening gehouden.

In 2022 gaat IHW verder met het invullen van haar visie op de doorontwikkeling van de Aquo-standaard. Hierin betrekken we de gebruikersgroepen door:

- Verdere ontwikkeling van uitwisselmodellen over de lijn van MDD voor verschillende

- doelgroepen/projecten
- Uitleg over de nieuwe wiki omgeving middels (online) bijeenkomsten en later in het jaar ondersteund door opgenomen video's
- Technische sessies voor het ontsluiten van de informatie uit de WIKI
- Verdere introductie en inbedding van pré-Aquo
- Automatiseren van het wijzigingsproces ondersteund door het WIKI platform
- Kwaliteitsverbetering van de Aquo-standaard
- DSO stelselcatalogus koppeling verder uitbreiden met waterschappen begrippen

4.4 SIKB0102 - Archeologie

Vanuit de sector is verzocht het model de komende jaren zo veel mogelijk te bevriezen om hiermee meer ruimte te creëren voor brede implementatie. Noodzakelijk onderhoud op domeintabellen zal plaats blijven vinden. Wel zullen verkenningen worden uitgevoerd welke onderdelen zullen worden doorgevoerd in versie 5 van SIKB0102. Eén van de technische items hierin zal zijn het uit elkaar trekken van het versiebeheer op de standaard en de domeintabellen. Hiermee zal ook de validatie anders moeten worden ingericht. De domeintabellen van SIKB0102 zullen worden opgenomen in de domeintabellenservice van SIKB. Op het moment van een wat grotere update zullen ook enkele andere technische verbeteringen worden doorgevoerd. Een derde belangrijke reden voor een wat grotere update zijn de verbeteringen in het ABR die momenteel worden voorbereid.

Komend jaar zal nadrukkelijk worden gekeken hoe de digitale keten met het landelijke Archis kan worden versterkt en hoe we kunnen bereiken dat ook de gemeentelijke depots aansluiten op de digitale keten. Deels hangt dit samen met voornoemde inhoudelijke discussie. De samenwerking met RCE op het beheer van het ABR zal worden gecontinueerd. RCE werkt op dit moment aan een verbeteringslag op het ABR.

4.5 GWSW - Stedelijk water / Riolering

Voor de bestaande vastgestelde onderdelen van de GWSW-ontologie worden in 2022 geen wijzigingen voorzien. Het pre-GWSW-onderdeel GWSW-Kengetallen zal afgerond en ter vaststelling aan het CCvD aangeboden worden. Ontwikkelwerk ter uitbreiding van de standaard zal plaatsvinden aan GWSW-Persleidingen en GWSW-Gemalen en zo mogelijk zullen in 2022 daarvan pre-GWSW versies afgerond en gepubliceerd worden.

Een belangrijke opgave voor 2022 zal zijn een verregaande samenwerking met CROW onder de werktitel BORIUS (Beheer Openbare Ruimte Informatie en Uitwisselstandaard). Dat behelst op termijn het opgaan van het GWSW in een BOR-brede semantische standaard waarmee vastlegging, uitwisseling en presentatie van object- en projectdata gestandaardiseerd zal worden. Als eerste stap is afgelopen jaren het GWSW ingebed in het IMBOR. Het BORIUS programma zal hopelijk ook leiden tot nadere afstemming en meta-afspraken met IHW, SIKB, Geonovum, BZK, VNG, provincies, waterschappen, Rijkswaterstaat en Rijksvastgoedbedrijf.

Bijlage 1 Samenstelling CCvD Datastandaarden

Rollen mandaat leden van het CCvD Datastandaarden					
Naam	werkzaam bij	vertegenwoordigt	spreekt namens	koppelt terug naar	doel
Edwin van 't Walderveen	RWS	RWS	RWS	WVL - CIV	SIKB0101 en Aquo
Antoon Minten	Gemeente Utrecht	Gemeenten	VNG-WEB	VHG-WEB	SIKB0101
Ferry Kramer	Gemeente Vlissingen	Gemeenten	Stedelijk water en Riolerings		GWSW
Thieu Caris	Provincie Zeeland	Provincies	IPO	PPA/slo	SIKB0101 en Aquo
Kier van Gijssel	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	Waterschappen	UWV	UWV	Aquo
Bert Darwinkel	TAUW	Adviesbureaus	VKB	VKB	SIKB0101
Nus Jurgens	Nazca IT Solutions	Informatiesystemen bodem overheid	BIS-leveranciers	BIS-leveranciers	SIKB0101
Luc Schotis	Labwing	Laboratoria	FENELAB	Bestuur	SIKB0101
Frank Terpstra	Geonovum	Geonovum, BRO	adviseur	Geonovum, BRO	alle
Henk Koster	SIKB	schemabeheerder SIKB			SIKB0101 en SIKB0102
Roeland Heuff	SIKB	secretaris		TW 0101/Metingen en TW 0102, BC 0102	SIKB0101 en SIKB0102
Koos Boersma	IHW	schemabeheerder IHW			Aquo
Stephany de Maatjer	IHW	schemabeheerder IHW		TW Aquo	Aquo
Eric Oosterom	Stichting RIONED	schemabeheerder Stichting RIONED		Gebruikers en ontwikkelaars	GWSW
Noud Hoozman	Ministerie BZK	voorzitter			

Bijlage 2 Afkortingen en begrippen

ABR	Archeologisch Basis Register (RCE)
Aquo	Datastandaard Water (IHW)
ARCHIS	Archeologisch Informatie Systeem (RCE)
BC	Begeleidingscommissie
BIM	Building Information Modelling
BIS	Bodem Informatiesysteem
BOR	Beheer Openbare Ruimte
BORIUS	Beheer Openbare Ruimte Informatie en Uitwisselstandaard (CROW, Stichting RIONED)
BRO	Basisregistratie Ondergrond
CCvD	Centraal College van Deskundige
CEN	European Committee for Standardization
CIV	Centrale Informatievoorziening (RWS)
DAMO	Data Afspraken Modelmatig Ondersteund
DANS	Data Archiving and Networked Services
DSO	Digitaal stelsel Omgevingswet
FENELAB	Federatie Nederlandse Laboratoria
GDI	(Wet) Generiek Digitale Infrastructuur
GIS	Geografisch Informatiesysteem
GWSW	Gegevenswoordenboek Stedelijk Water (Stichting RIONED)
GWSW-Hyd/HydX	GWSW-module voor Hydraulische berekeningen en het bijbehorende uitwisselformaat HydX
GWSW-Imbor	GWSW-Informatiemodel Beheer Openbare Ruimte
GWSW-Geo	GWSW-module voor GIS-presentaties
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IMBOR	Informatiemodel Openbare Ruimte (CROW)
IHW	Informatiehuis Water
IM Metingen	Informatiemodel Metingen
IMGEO	Informatiemodel Geografie
IMSW	Informatiemodel Stedelijk Water
IWP	Instrument voor het waterpeilbeheer (RWS)
IMWA	Informatiemodel Water
INSPIRE	Infrastructure for Spatial Information in Europe
IPO	Interprovinciaal Overleg
ISO	International Organization for Standardization
KNA	Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (SIKB)
KRW	Kader Richtlijn Water
LDT	Linked Data Theatre
MDD	Model Driven Design
MIM	Metamodel van Informatie Modellen (Geonovum)
NEN3610	Nationale standaard (basismodel) voor Geoinformatie (NEN)
NORA	Nederlandse Overheid ReferentieArchitectuur
OGC	Open Geospecial Consortium
OGO Bodem+	Opdrachtgeversoverleg Bodem+
PDBS	Provinciaal Depot Beheersysteem
PDOK	Publieke Dienstverlening op de Kaart

PTOLU	Pas toe of leg uit
RCE	Rijksdienst Cultureel Erfgoed
REWAB	Registratieopgaven van drinkwaterbedrijven
RWS	Rijkswaterstaat
SIKB	Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer
SIKB0101	Datastandaard Bodem (SIKB)
SIKB0102	Datastandaard Archeologie (SIKB)
Stichting RIONED	koepelorganisatie voor stedelijk waterbeheer en riolering in Nederland
TW	Technische Werkgroep
UvW	Unie van Waterschappen
WIKI	Digitaal gegevenswoordenboek
VKB	Vereniging Kwaliteitsborging Bodembeheer
VNG	Vereniging Nederlandse gemeenten
W3C	World Wide Web Consortium
WEB	Werkgroep Bodem VNG
WFS	Web Feature Service
WVL	Water Verkeer en Leefomgeving (RWS)